



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partium Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 4. De Charitate Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

Hujusmodi clavum desiderabat David, quando dicebat: *Confige Timore tuo carnes meas.* Ultra Timorem servilem excedendus quoque est, & ut cum diligentia & frequentia Timor Filialis: ne Deum duntaxat timere debes, ut servus Domini sed ut *Filius Patrem dulcissimum.* Quapropter in Ecclesia à Spiritu sancto illuminata pro vobis in Orat. Dō. post Penthe. postulat utrumque Timorem: *Sancti nominis patris mine, Timorem pariter & Amorem fac nos habere proprium &c.* Et conformantes nos ejusdem Sanctæ Ecclesiæ menti & sententiæ, utrumque Timorem semper in corde deferamus, foveamusque in innocentia & castitate vitæ.

S. Thom.

Orat. Dō.
2. post Pen-
the.

CAP. IV.

De Charitate DEI.

S. Dionys. 1. **A**mor Divinus est Divina Bonitatis desiderium. Quia amare nil aliud est, quam desiderare, ut reali intimaque præsentia amans uniarum rei amantem neque contentus est unione affectiva per viam voluntatis; verum etiam procurat affectivam secundum præsentiam personalem. Anima igitur, quæ amat Deum, aspirat suspiratque ad hanc realem præsentiam, neque sola Fide contenta est: desiderat insuper videre objectum amatum. Unde optimum signum, ex quo cognoscas, an ames Deum, hoc est: si ipse realem desideres præsentiam: si dicere possis cum Apostolo: *Cupio dissolvi & esse cum Christo.* Quod exponit et declarat S. Augustinus exemplo unius caritæ, & alterius adulteræ conjugis: *illa timet, ne tardet sponsus: ista vero venit.* Ac propterea illa, non ista veto sentitur amare in sponsum. Quod deinde idem S. Doctor nobis applicat, & subjungit: *Absens est Sponsus tuus: interroga conscientiam tuam. Vis, ut veniat? Veri amoris Signum est.*

S. Dionys.

se, ut ardet? signum est, quod non diligas; sed timeas, spectans poenam quandam à Sponso tuo.

2. Verùm investigemus, qua ratione Divina Bonitas, Divini Amoris objectum, hunc in nobis causet Amorem. Primò requiritur, ut Bonitas Divina à nobis sit cognita. Quia, secundùm Angelicum: *Sicut vi-* S.Tho.1.2.
bi corporali est principium amoris sensitivi; ita con- q.27.a.12.
templatio bonitatis, vel pulchritudinis spiritualis, est
causa amoris spiritualis. Ut igitur Divina ametur Bonitas, necessaria est illius cognitio: & juxta mensuram cognitionis crescet & augebitur amor. Secundò, necesse est, cognoscatur Divina Bonitas, tanquàm res conveniens, & proportionata nobis, & tanquàm summa & ultimata nostra perfectio. Quia, juxta Philosophum, *Omne, quod amatur, diligitur in quantum pro-* Eth. lib.9.
portum bonum nobis proportionatum & conveniens. c. 5.

Amor enim tendit in alterum: vel, ut alterum à se, si est amor amicitiae: vel, ut aliquid sui, si est Amor concupiscentiae. Tertio debemus insuper cognoscere Divinam Bonitatem, ut Amantem: quæ nos amat, & ab eterno amavit infinita Charitate (*Charitate per-* Jerem 31.
petua dilexite) Etenim ad perfectam amicitiam requiritur *redamatio*: mutuus inter amicos requiritur amor. Hoc est amatorium efficacissimum, ait Sen. ep.9.
Si vis amari, ama Propterea Deus, ut

in suum pertraheret amorem, *Ipsè prior dilexit* 1. Ioan.4.
In funiculis Adam, in vinculis Charitatis. Ose. 11.
Quod si igitur desideremus, ut Divina Bonitas in nobis efficax sit, sanctumque suum causet Amorem, faciamus eandem cognoscere: quàm infinita sit in se, quàm infinita etiam respectu nostri, quod nobis se communit, tanquàm unicum ac summum nostrum bonum: quàm eximius & immensus sit Amor ille, quo nos respicitur.

3. Cognitioni Divinæ Bonitatis hæc suffragatur quoque consideratio, quod, in quantum est objectum Amoris, non sit Bonitas ad unam rationem unius attributi restricta & limitata duntaxat; sed illimitata & omnes omnino, quascunque Deus in seipso continet,

2.2. q. 23.
A. 4.

perfectiones amplectens, Essentialem, & Attributam & Personalem. Non dicit Bonitatem Attributam, qua est summa perfectio in operando: sed ipsam naturam & substantiam Dei, ut est in se infinitum & immutatum Bonum, in tota latitudine entis. Ex quo generatur excellentia Charitatis supra alias virtutes non tantum Morales, quae respiciunt objectum creatum; sed etiam supra alias Theologicas: Fides enim & Spes respiciunt Divinitatem sub aliquatione: Fides respicit Deum, ut respicit autem: ut beatificantem: sed Charitas, ut existens in se. Quae ratio objecti est congeries quaedam omnium perfectionum. Verum inter omnes perfectiones, quae in se Divina comprehendit Bonitas, duas praecipue respicit Charitas: & sunt pulchritudo & dulcedo Dei: illa objective perficit & beatificat intellectum: ista perficit & beatificat voluntatem. Et si oculus corporeus tantum occupatur & delectatur in vultu pulchritudinis corporalis, quantum percipit voluptatem oculus spiritualis intellectus in visione pulchritudinis spiritualis & infinitae DEI? Et si gustus corporeus recreatur mirum in modum dulcedine & sapore cuiusdam cibi materialis; quid non faceret voluntas, gustando infinitam Dei dulcedinem? Hoc Amoris nostri debet esse exercitium: contemplantur Divinam pulchritudinem, & gustare Divinam dulcedinem: utraque autem ex ipso Deo, per viam fidei, aut ex ipsis Creaturis media cognitione naturali habenda est. Quapropter anima Amans hoc in Mundo converti debet, ut notat S. Bernardinus, *more Augustini*, resolvendo omnia in prima principia. Vides aliquam aliquam pulchritudinem? Noli isti immorari, ceterum attolle ad increatam, ad primum principium, ad primam causam pulchritudinis creatae. Repens dulcedinem quandam inter creaturas? Considera, quam quasi minimam esse stillam immensi illius Oceani dulcedinis Divinae. S. Augustinus egregiam & hoc proposito valde accommodam adfert similitudinem. Debet, inquit ille, Servus Dei continuo stare & ambulare in praesentia Dei, ac semper habitare intra Deum.

S. Aug. de
substantia
dilectionis.

5. Hi tres actus Charitatis proponuntur quoad Christum, & comprehenduntur in Oratione Domini sub tribus primis petitionibus. Actus Amoris continetur sub primâ : *Sanctificetur nomen tuum*. Secundus actus Gaudij sub secundâ : *Adveniat Regnum tuum*. Tertius actus Pacis sub tertiâ : *Fiat voluntas tua*. Idem ergo vult dicere (Amo) quod *Sanctificetur nomen tuum* : ab omnibus agnoscatur, ametur, adoretur, ut est in se, sanctum, sanctissimum. Idem est dicere (Gaudeo) ac : *Adveniat Regnum tuum* : in quo spero frui Gaudio tuo, & Gloria tua. Habere (Pacem) cum Deo, nil aliud est quam dicere cum desiderio : *Fiat voluntas tua*, sicut in *cælo & in terrâ*, ut, sicut in omni te Angeli promptissimè obediunt Deo in cælis ; ita cum omni perfectissime eidem obtemperant homines in terris. Tres istæ petitiones cum quatuor aliis subsequentibus tanquam orationes valdè devotæ ac jaculatoriæ nobis usui esse possunt per diem.

6. Dictum fuit de actibus Charitatis, quod ad habilitatem dicamus nunc de eorundem perfectione. Itaque ut actus isti suam habeant perfectionem, debent esse continui & intensi. Primò, continui, & *continui in preparatione animi*, & *frequentis exercitio*. Etenim Servo Dei inesse debet desiderium mandandi Deum *semper, & ad semper*, omnitempore, & in omni loco : cum illa continuatione, qua Beati amant in cælis. Et quia id non permittunt necessarise occupationes, vitæque præsentis distractiones, curet frequenter se totum dare tam sancto exercitio sæpè, & in omnibus, quibus potest, occasionibus servando amantem cordis oculum ad Deum.

S. Bon. in 3.
dist. 27. q. 1.

Neque satis est, quod habeat solum continuos, ut diximus, actus Charitatis elicitos, verum etiam eodem modo imperatos exerceat, necesse est. Etenim Charitas, ut Regina, imperat omnibus virtutibus : & imperando informat in esse meritorio : & informando ad ultimum finem, & in ipso quiescit. In hoc consistit eius perfectio, veluti advertit Cajetanus : In totali et rep-

f. 2. c. 100.
q. 10.

reperibilem ad Deum : quando cuncta nostræ operationis sunt

bre sint internæ, siue externæ, referuntur ad ultimum
finem Gloriæ Dei.

Præterea actus Charitatis debent esse intensi, ut ali-
quatenus amabilitati objecti, & Amori, quo Deus nos
amat, respondeamus: Deus infinitus est, uti & in-
finita est ejus Bonitas, à qua procedit Amor ipsius. Ergo
Amori tam sancto, immenso & intenso, qualis est A-
mor Dei, haud convenienter correspondebit Amor
nobis remissus: *Cum Deus animam amat* (asserit S. Bern.
S. Bern. *Immensitas amat, Eternitas amat: unde necesse apud S. Th.*
animam immense & eternaliter redamare, si debet in opusc. de
Deo perficere quiescere. Quem intentionis gradum hic Beat. c. 2.
Amor attingere debeat, docet ipsemet Christus D. N.

Domine Deus tuum ex toto corde tuo. Debemus *Deut. 6.*
amare Deum (*ex toto*) hoc est, toto amore, toto affectu, toto
desiderio, non dividentes amorem, affectum, desiderium
natum cum creaturis. Deus igitur amandus est *ex toto.*

Primo, *ex toto, secundum intensiorem*: tota virtute &
applicatione animæ. Secundo, *ex toto, secundum exten-*

sionem: continuando hunc Amorem per omne tempus,
per omnia sæcula, & per totam æternitatem. Tertio,

secundum unionem, jungendo Amorem nostrum
cum Amore sanctorum, Christi sanctissimæ Matris ejus,

etiam Divinarum Personarum. Quarto, *ex toto,*
secundum passionem: desiderando amore Amoris hujus

numera sustinere tormenta, oprando insidiosa, si tot
erant possibilia, subire martyria. Quinto, *ex toto,*

per inspirationem: singulis vicibus, quibus spiro, quoties
cumque etiam respiro, intendo amare Deum: cunctosq;

actus respirationis veluti tot actus Amoris Dei ipsi Deo
offero: unde exopto & volo, ut respirationes meæ tam

amæ quàm nocturnæ nil aliud sint, quàm continui A-
mores Dei, adeoque ipsa respiratio, quæ dat vitam

corporei, simul quoque suppeditet vitam animæ, &
etiam animæ vitam, quæ est sanctus & purus Amor
Dei.

7. Insuper, in hoc sancto actualis Amoris Dei exer-
cizio consideratione dignum est punctum aliquod ma-
gis momenti. Et est, quod perfectio Amoris non

consistat in multitudine actuum; sed in abundantia &
pleni-

plenitudine affectus ejusdem actus. Ita legitur de Francisco, quod tota nocte repetierit eundem ab Amoris Dei: *Deus meus & omnia*: sed semper non majori cum affectu. Hoc idem faciebat, Augustinus quando dicebat: *Novem te, Domine. & novem me*. Quæ doctrina proflixit ab ipsis sanctis Seraphinis, & tota Divini Amoris incendio absorpti cum affectu Seraphico & Divino idem semper repetunt: *Sapientia, Sanctus, Sanctus*. Et hæc de præxi Charitatis, ac puri Amoris dixisse sufficiant.

8. Ut plura jam dicta paucis complectar, & doctis punctis concludam: sciendum, præxi Amoris Dei consistere in *unione & Relatione*: in eo, nimirum, ut firmæ ac permaneamus uniti Deo per Amorem, & in rebus ejusdem Amoris omnia referamus ad gloriam Dei. Vera namque & perfecta Charitas non affectiva detaxat; sed etiam effectiva & operativa sit, necesse est ut non solum amemus Deum; verum etiam operemur propter Deum. Tota igitur perfectio nostra consistit in *Unione cum Deo*, & in *Relatione omnium*, quæcumque operamur, ad Deum referibilium. O sancti Patres! O sancti & beata *Relatio*, quæ status beatorum in hac vita nos efficiis participes! Hæc, & non alia, est Beatorum vita: semper amare Deum, & semper operari propter Deum. Quod si igitur Deus est eorum locus, finis, & exercitium; idem etiam & nostrum sit eorum bonum, & desiderium nostrum: ut sicut anima mea est ex Deo; ita tota sit ad Deum, in omnibus, ac per omnia.

Guillelm.
Par. de vir.
tut. l. 141.

& per Unionem, & per Relationem modo jam explicatam. Pro ultimo complemento hujus exercitii, & ut majorem faciamus progressum in hoc sancto patrio & antiquo Amoris exercitio, multum prodebet si nonnullas de sancto Amore faciamus protestationes in sequenti forma.

Prima Protestatio. Protestatur, dulcissime IESU Christe, quod, quotiescunque eliceo actum Amoris tui, dicendo: *Amo te, dulcissime IESU*, super omnia voce hæc (*Amo*) intendo amare te omni Amoris genere, & Amore excellentiæ, & Amore benevolentia, & Amore concupiscentia, veluti supra dictum fuit.

Secunda Protestatio. Præterea hunc actum perficere intendendo cum omni perfectione possibili, & ex toto *se-*
rationem intentionem & extensionem, veluti explicatum est supra.

Tertia Protestatio. Protestor insuper, quod re-
nunciem ac valedicam cuicumque alteri Amori, & Mun-
di, & carnis: ac velim unicum purum ac sanctum
Amorem solum possideri ab animâ & corpore meo,
nunc, & semper, & in tempore, & per totam æterni-
tatem.

Et harum protestationum executionem spero à
sanctissima Virgine quæ est *Mater pulchra dilectionis.*
Per ipsius sanctissima merita, potentissimamque inter-
cessionem confido me eandem impetraturum & exer-
taturum in vita, in mortè, & post mortem per totam
æternitatem.

CAP. V.

De Amore Suiipsius.

1. Amor proprius duplex est, verus & falsus: pri-
mus juxta D. Angelicum, est, quando amamus
secundum ea, quæ habemus à Deo, ut sunt
bona Naturæ & Gratiæ: hæc namque bona sunt ob-
jecta bona & amabilia. Secundus est, quando amamus
non ipsos secundum id, quod habemus à nobis, & est
peccatum: peccatum enim objectum bonum non est,
sed amabile: sed malum & odibile. Proprius igitur
amor noster verus esse potest & falsus, bonus & malus.
Eandem doctrinam tradit Cajetanus. Amor proprius in
duobus statibus considerari potest: secundum statum Naturæ
& Gratiæ, & Peccati. In primo & secundo statu Amor
proprius bonus est, in tertio malus.

2. Præterea amor proprius verus amat id, quod est
principalis in seipso: *Quia amare est secundum præ-*
sertim, quod est in objecto amato. Amor in objecto amato
principaliori, quæ in eodem reperitur, amat pariter.
Etgò